

Kerkápoly Endre emlékére

Nehéz szívvel és szomorúan írom ezeket a sorokat egy olyan barátról, kollégáról, szervezetünk támogatójáról, aki egyben a magyar tudományos élet kiemelkedő személyisége is. Most is rendezvényünkre készült, a tőle megszokott igényességgel el is készítette a beszámolót, de sajnos már nem lehetett itt közöttünk.

Dr. Kerkápoly Endre, Széchenyi-díjas professzor vonata már nem áll meg Kolozsváron, hanem az örök megálló felé viszi utasát. „Bandi bácsit” már nem fogjuk körünkben köszönteni, nem fogjuk megbeszélni a szakmai kérdéseket, nem fog már többé tanácsot adni.

Egy hosszú és eredményes élet tapasztalatát nem fogja többé barátainak, tanítványainak, kollégáinak átadni. Azok, akiket tanított, nevelt soha nem fogják őt elfelejteni. A vasútépítés „nagy öregje” lépett át a halhatatlanságba, de emlékét mindannyian megőrzik, mi is, akik évtizeden át éreztük hathatós segítségét és úgy néztünk rá, mint az erdélyi műszaki értelmiség egyik fő támogatójára.

Emléke legyen áldott, nyugodjon békében.

Dr. Köllő Gábor
az EMT tudományos elnökhelyettese

Közlekedés – Környezetvédelem

nemzetközi konferencia

Beszámoló

Nagyszerű rendezvénynek adott otthont a kolozsvári Bethlen Kata Diakóniai Központ 2003. szeptember 5-7. között, amikor is a Magyar Mérnökök és Építészek Világszövetségének Magyarországi Egyesülete (MMÉV-ME) és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) közös szervezésében került sor a Közlekedés és Környezetvédelem elnevezésű nemzetközi, tudományos konferenciára, neves külföldi és belföldi szakemberek részvételével.

A téma aktualitását mi sem bizonyítja jobban, minthogy az EU „Fehér könyvet” adott ki a közlekedés mai ártalmairól, új közlekedéspolitikát, környezetbarát közlekedési technikákat és közlekedés-szervezést sürgetve. Továbbá a Kyoto-i rendezvény (1997) keretében is az egész földre vonatkozó stratégiát fogadtak el a légköri szennyeződés csökkentése érdekében, amely területen a közlekedésnek igen jelentős, negatív szerepe elvitathatatlan. Az MMÉV-ME és EMT közös rendezvényének keretében a környezeti problémák fontos helyet foglaltak el, hasonlóan az eddigi, e témával foglalkozó közös rendezvényeinkhez: Közös környezetünk Európa (1994), Közös folyóink tisztasága (1997), Környezetünk veszélyei (2000).

Ezek folytatásaként következett a 2003. szeptemberi rendezvény, amelynek az aktualitása éppen itt a Kárpát-medencében elvitathatatlan, már csak azért is, mert jelentős közlekedési beruházások, infrastruktúra-fejlesztések előtt áll ez a régió.

Előttünk állnak a nyugat-európai, valamint a távol-keleti fejlett országok közlekedési fejlesztéseinek tapasztalatai, valamint a tudományos, műszaki fejlesztések nagyszerű vívmányai (nagysebességű vasút, mágneses lebegtetésű közlekedési rendszerek stb.).

Ezek ismeretében kéne a közép-kelet-európai országoknak kialakítani a XXI. századi közlekedési rendszert úgy, hogy egyben megfeleljen a jelenlegi utazási igényeknek (rövid utazási idő, biztonság, kényelem) és ugyanakkor környezetbarát is legyen.

Ilyen feltételek mellett és ilyen időszerű tematikával a siker sem maradhatott el.

Számos neves szakember vett részt a rendezvényen, mint előadók, vagy mint aktív résztvevők. Kihangsúlyozom az aktív szót, mivel minden előadást élénk és érdekes vita követte. A politikum is legmagasabb szinten képviseltette magát Persányi Miklós magyarországi környezetvédelmi és vízügyi miniszter személyében, aki érdekes előadást tartott, melyben felvázolta a magyarországi környezetvédelmi stratégiákat.

A jelenlévő szakemberek, személyiségek közül megemlítjük: Dr. Pungor Ernő, akadémikus; Dr. Kászonyi Gábor, az MMÉV-ME elnöke; Dr. Bíró Károly, az EMT elnöke; Dr. Pusztai Kálmán, az MMÉV-EMT elnöke; Kása Zoltán, a BBTE rektorhelyettese; Dr. Szilágyi Pál, a Sapientia-EMTE rektora; Prof. Solymosi József, a budapesti Zrínyi Miklós Nemzet-

védelmi Egyetem rektorhelyettese; Dr. Tölgyesi Vilmos, a budapesti BKV Rt. főmérnöke; Cseh Áron, a Magyar Köztársaság kolozsvári főkonzulja; Kerekes Sándor, a Kolozs Megyei Tanács alelnöke; Boros János, Kolozsvár alpolgármestere; Selinger Sándor, Fodor Alpár, az EMT volt elnökei.

Az EMT tagsága nagy érdeklődést tanúsított a rendezvény iránt, ahol a sepsiszentgyörgyi és marosvásárhelyi fiókszervezet legmagasabb szinten képviseltette magát.

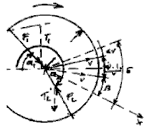
Száz szónak is egy a vége az MMÉV-ME és EMT konferenciát joggal sorolhatjuk a sikeres rendezvények sorába.

Bízom benne, hogy a jövőben még sok hasonló tartalmas és közérdekű rendezvény születik az MMÉV-ME és EMT együttműködésében.

Dr. Köllő Gábor

EMT-KONFERENCIÁK

Körmöczi János Fizikusnapok

– tanulmányi kirándulás –

Budapest, 2003. október 10-12.

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Fizika Szakosztálya idén a *Körmöczi János Fizikusnapokat* a hagyományoktól eltérően szervezi meg. Ez alkalommal tanulmányi kirándulásra hívjuk a fizika szakos tanárokat, melynek programját az alábbiakban közöljük.

Program

Október 10., péntek

hajnalban indulás Budapestre autóbusszal Marosvásárhelyről; déli órákban érkezés Budapestre, elszállásolás; du. látogatás egy budapesti (XI. kerületi) középiskolában, a kerületben a fizikáért felelős szaktanár vezetésével.

Október 11., szombat

10.00 órakor a Központi Fizikai Kutató Intézet, Atomenergia Kutató Intézetének meglátogatása és a reaktor megtekintése, Dr. Lovas István akadémikus vezetésével, (helyszín: Budapest, XII. ker. Konkoly Thege Miklós út 33.); du. Csodák Palotája meglátogatása, Dr. Härtlein Károly vezetésével, (helyszín: Budapest, XIII. ker., Váci út 19.).

Október 12., vasárnap

de. látogatás a Terror Házban; dél körül hazautazás.

Várjuk a résztvevők jelentkezését: 2003. szeptember 30-ig.

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást, jelentkezési lapokat, egyéb információkat az EMT kolozsvári titkárságán igényelhetnek a 0264-594042; 590825 telefonszámokon, vagy az emt@emt.ro címen.

III. Erdészeti Szakkonferencia

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Erdészeti Szakosztályának 2003. évi szakkonferenciájára a Székelyudvarhely melletti Homoródfürdőn kerül sor október 23-25. között.

Az idei konferencia témaköre az erdészeti tulajdonviszonyok változásából adódó feladatok, az erdészeti igazgatás új feladatai az erdők visszaszolgáltatása után és az Európai Unióhoz való csatlakozás előtt.

A rendezvényen az erdészeti szakosztály tagjain kívül részt vesznek a magyarországi meghívottak és erdőtulajdonosok küldöttei is.

A konferencia programja

Október 23., csütörtök:

részvevők érkezése, regisztráció, elszállásolás homoródfürdői Homoród Motelben

Október 24., péntek:

9.00 órától egész napos tanulmányi kirándulás a székelyudvarhelyi, zetelaki és homoródi Erdészeti Hivatalok területén

Október 25., szombat:

9.00 – 14.00 szakelőadások
14.00 – 15.00 ebéd
15.30 – 18.00 kerekasztal megbeszélések, hozzászólások, tapasztalatcsere

este baráti vacsora

Október 26., vasárnap:

elutazás

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást Orbók Ilona szakosztályi titkártól igényelhetnek a 0266-313222, 313223 telefonszámokon.

IX. NEMZETKÖZI VEGYÉSZKONFERENCIA

Időpont/helyszín: 2003. november 14-16., Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, központi épülete, M. Kogălniceanu (Farkas) u. 1.

A konferencia elnöke: Dr. Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnöke

A konferencia tudományos bizottsága:

Dr. Novák Lajos,

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Dr. Kilar Ferenc, Pécsi Tudományegyetem

Dr. Zsuga Miklós Debreceni Egyetem

Dr. Bolla Csaba, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

Dr. Majdik Kornélia, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

A konferencia rövid programja

péntek, november 14.

délután: érkezés, regisztráció, elszállásolás

szombat, november 15.

délelőtt: plenáris előadások

délután: szekcióülések és poszterek bemutatása

vasárnap, november 16.

délelőtt: kirándulás (Kalotaszegre), városnézés

A konferencia keretében neves külföldi és belföldi, meghívott szakemberek tartanak plenáris előadásokat:

Tervezett szekciók

– alkalmazott kémia	– környezetvédelem
– analitikai kémia	– oktatás-módszertan
– biokémia	– szerves kémia
– fizikai kémia	– szervesetlen kémia
– kombinatorikus kémia	– poszter

A diákok a diák-poszter szekcióba jelentkezhetnek!

A konferencia hivatalos nyelve magyar.

Előadók, résztvevők jelentkezését várjuk: 2003. október 10-ig. Az érdeklődők bővebb felvilágosítást, jelentkezési lapokat az EMT kolozsvári titkárságán igényelhetnek.

Kapcsolattartó személy: Pap Tünde (tunde@emt.ro).

Belföldi *EMT tagok* pályázatot nyújthatnak be a szállás, étkezési költségek támogatására a Pro Technica Alapítványhoz, az EMT kolozsvári titkárságánál.

!!! Megváltozott az időpont !!!

SzámOkt 2003

– számítástechnika konferencia és tanártovábbképző tanfolyam –

Helyszín: Marosvásárhely, Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Időpont: 2003. november 21-23.

Tematika: Számítástechnikai kihívások 100 évvel Neumann János születése után.

A további részletekre a későbbiekben visszatérünk. Bővebb felvilágosításért forduljanak az EMT kolozsvári titkárságához. Kapcsolattartó személy Matekovits Hajnalka, e-mail: hajni@emt.ro.

DIÁKRENDEZVÉNYEK**Beszámoló****Nemes Tihamér Számítástechnikai Verseny**

a 2003/2004-es tanévre

A Neumann János Számítógép Tudományi Társaság és az EMT a 2003/2004-es tanévben is megszervezi a Nemes Tihamér nevét viselő számítástechnikai tanulmányi versenyt.

A tanulók három korcsoportban versenyezhetnek. Az 1. kategóriában az általános iskolás tanulók, a 2. kategóriában a IX-X. osztályosok, a 3. kategóriában a XI-XII. osztályos tanulók mérik össze tudásukat.

A hagyományokhoz híven a verseny ebben a tanévben is 3 fordulós, amelyeknek időpontjai:

- I. forduló: 2003. november 13., csütörtök;
- II. forduló: 2004. január 17., szombat;
- III. forduló: 2004. március 13., szombat.

Az első fordulót azokban az iskolákban szerveztük meg, amelyek jelentkeznek a versenyre. A tanulóknak 5-10 kisebb feladatot kell megoldaniuk papíron. A legjobb eredményeket elért tanulók részt vesznek a második fordulóban. A budapesti döntőre azon 10-12 gyerek utazik, aki a legjobb eredményt érte el a második fordulóban.

Változás a tavalyi meghirdetéshez képest!

Az eddigi 3. kategória versenye Magyarországon hivatalos állami tanulmányi verseny lett, ezért az I. és II. fordulóban az erdélyi 3. kategóriás résztvevők ugyanazt a feladatsort kapják, mint a 2. kategóriások. A döntőben pedig már megkaphatják az igazi 3. kategóriás feladatokat.

Az első, illetve a második fordulón továbbjutó 2. és 3. kategóriás versenyzők számát az erdélyi verseny szervező bizottság határozza meg.

A verseny tárgya, követelményei:

- számítástechnikai és programozási alapismeretek, felhasználói és kezelői felületek kialakítása, különféle stílusú programozási nyelvek főbb jellemzői;
- számítástechnika-alkalmazási alapismeretek, iskolai közismereti tárgyak, az egyszerű adatfeldolgozás stb. témaköréből;
- rendszerszemléletű feladatmegoldás, algoritmusok kidolgozása.

Beküldendő az EMT titkárságára – 400750 Cluj, CP. 1-140
Határidő: 2003. október 10.

**Nemes Tihamér Verseny
– Jelentkezési lap –**

Iskola neve:

.....

Cím:

tel./fax: e-mail:

Felelős tanár:

Tel.: e-mail:

Résztvevő diákok száma:

VII – VIII

IX – X

XI – XII

Keltezés..... Aláírás

Az érdeklődők a fenti jelentkezési lapot töltsék ki és küldjék el az EMT titkárságára 2003. október 10-ig, vagy e-mailen – emt@emt.ro – jelezzék részvételi szándékukat. Tel./fax. 0264-594042, 590825.

Új program – Új lehetőség

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Vegyészmérnöki Kara és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Kémia Szakosztályának együttműködésével idén első alkalommal került sor a *Szakmai látogatás* elnevezésű program megszervezésére.

Úgy éreztük fontos diákjaink számára még egyetemi éveik alatt lehetőséget teremteni arra, hogy megismerjék a magyarországi egyetemek kutatási programjait, felszereltségét, oktatási rendszerét.

A BME vezetőségével való tárgyalások eredményeként létrejött egy együttműködési program, melynek egyik célja a szakmai látogatások megszervezése. Ez egy egyhetes program, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Vegyészmérnöki Karának II éves hallgatói számára, melyre minden évben a vizsgaidőszak után, július első hetében kerül sor.

Ebben az évben első alkalommal jártunk Budapesten a BME Vegyészmérnöki Karán.

Reméljük, ezáltal sikerül hallgatóink szakmai érdeklődését felkelteni és megismertetni őket más egyetemek oktatói műhelyeinek munkájával. Az alábbiakban diákbeszámolót olvashatunk az első látogatásról.

Dr. Szabó Gabriella¹, Dr. Majdik Kornélia²

¹kísérő tanár, ²az EMT Kémia szakosztályának elnöke

Látogatás a BME-n

2003. július 7-13. között a Budapesti Műszaki és Közgazdaságtudományi Egyetem (BME) és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Kémia Szakosztálya által szervezett szakmai látogatáson vehettek részt a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) II. éves vegyész és fizika-kémia szakos hallgatói. Öten: Csikós Orsolya, Ferencz Emília, Hermann Hildegard, Varga Zsuzsa és Csepei Lénárd-István és kísérőink: Dr. Szabó Gabriella és Zsigmond Andrea-Rebeka, a BBTE Analitikai Kémia Tanszékének tanára és doktorandusza vettünk részt a programon.

A Műszaki Egyetem Kémiai Technológia Tanszékének vezetője, Dr. Weiser László fogadott bennünket, aki röviden bemutatta a Műszaki Egyetemet és ismertette a nyári kurzus programját. Naponta egy-egy tanszékkel ismerkedtünk: kedden a Szerves Kémia; szerdán a Műanyag- és Gumiipari, csütörtökön a Kémiai Technológia, pénteken a Fizikai Kémia Tanszéken jártunk. A Szerves Kémia Tanszéken rövid előadás keretében mutatták be a tanszéken folyó kutatási témákat, látványos kísérleteket láthattunk a koronaéterekkel, majd megtekintettük a kutató- illetve hallgatói laboratóriumokat.

A következő két nap számunkra teljesen új dolgokkal találkozhattunk a Műanyag- és Gumiipari valamint a Kémiai Technológia Tanszéken, ahol a textilipari, majd a műanyagipari kutatólaboratóriumokban jártunk. Láthattuk azokat a műszereket, amelyekkel a polimerek degradációját és stabilitását, a polimerek szupermolekuláris szerkezetét, a heterogén polimer rendszerek, kompozitok tulajdonságait vizsgálják. Komoly kutatómunka folyik a biológiailag lebomló polimerek terén is, megtudtuk, hogy olyan műanyagot állítottak elő izotejsavból, amely 45 nap alatt teljesen lebomlik a környezetben.

Komoly környezetvédelmi problémákra keresik a megoldásokat a Kémiai Technológia Tanszéken is, mint például: hulladéktárolás, ivóvíztisztítás, a geotermikus energia felhasználásának lehetőségei, ásványolaj kénmentesítése katalitikus úton.

A Fizikai Kémia Tanszéken egy spektroszkópiai laboratóriumban jártunk, ahol rövid előadást hallhattunk az optikailag aktív anyagokról, cirkuláris dikroizmusról, majd a fotokémiai reakciók kinetikájának tanulmányozására szolgáló készüléket tekintettük meg. Végül Dr. Billes Ferenc beszélt a számítógépes molekula-modellezésről.

Végezetül megköszönjük a BME tanárainak a meghívást, a szíves vendéglátást, az érdekes előadásokat; az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaságnak az utazáshoz nyújtott támogatását; valamint kísérőinknek Dr. Szabó Gabriellának és Zsigmond Andrea-Rebekának irántunk való türelmét és segítségét.

*Csepei Lénárd-István
Babeş-Bolyai Tudományegyetem*

Szabad szoftverek

2003. október 24-én, pénteken délután szabad szoftvereket népszerűsítő előadások lesznek Kolozsváron. Ezek az FSF.hu Alapítvány szakértői kívánják rászabadítani a kezdő és profi érdeklődőkre a szabad szoftveres filozófiát, információt kapunk a szabad szoftverek felhasználási lehetőségeit illetően, bemutatnak konkrét programokat, tanácsokat és ötleteket adnak az átálláshoz (illetve elmondják, hogy mikor érdemes átállni, és mikor nem).

A Protestáns Teológia és az EMT által közösen szervezett eseményen a következő szerzők és témák lesznek jelen:

- Varga Csaba Sándor
GNU/GPL sikertörténetek és tévhit
- Daczi László
"Free documentation"+honosítás+eszközök
- Noll János
Szabad szoftverek az irodában
- Mátó Péter
Szerverek ingyen - kiszolgálók építése szabad szoftverekkel.

Az FSF.hu RoadShow ezen délutánja egyúttal a magyar terminológia előadások első állomása is az új tanévben. Mindenkit szeretettel várunk 16 órától (kb. 20-ig) a Teológia Bethlen-termébe, Avram Iancu (Bocsakai) tér 13.

További részletek: www.fsf.hu vagy juhasz.peter@proteo.kereszteny.hu

Az új tanévben folytatódnak a magyar nyelvű szakelőadások

A 2003-2004-es egyetemi tanévben folytatódik az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság által 2000 októberében indított magyar nyelvű *Terminológiai előadássorozat* a Kolozsvári Műszaki Egyetem építőmérnöki, gépészmérnöki, számítástechnika, villamosmérnöki, illetve a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) vegyészmérnöki karán.

Az EMT vendégtanár programjának keretében magyarországi meghívottak és hazai egyetemi oktatók tartják meg előadásait, kiemelt figyelmet szentelve a magyar szakkifejezések el-sajátítására.

Az első egyetemi félév előadásainak tervezett időpontja, karoktól függően, október második fele, illetve november.

A különböző karokon megrendezésre kerülő előadások időpontját és helyszínét az *EMT Tájékoztatóban*, diáklapokban, illetve az egyetemeken és a bentlakásokban kifüggesztett plakátokon tesszük közzé.

A Protestáns Teológia és az EMT közös szervezésében 2003. október 24-én, pénteken 16.00 órakor *FSF.hu RoadShow* címmel előadássorozatra kerül sor a Teológia Bethlen-termében (Avram Iancu tér 13. szám).

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

2003. július 1-től megváltoztak az EMT kolozsvári titkárságának telefonszámai. A telefonszámok első számjegye 1-ről 5-re változott. Az új számaink: +40-264-590825, 594042. Postacímünkben az irányítószám 3400-ról 400750-re változott.

A kiadvány megjelenését támogatja:
Illyés Közalapítvány – Budapest

Értékes könyvekkel bővült az EMT könyvtára

Ez év szeptemberében *Latorcai Ágnes* (fizikatanár) és *Székelly Tamás* (okl. villamosmérnök) budapesti házaspár nagylelkű adománya jóvoltából 56 kötettel bővült társaságunk szakkönyvtára. Az adomány fizika tankönyveket és példatárakat tartalmaz, amelyek kiválasztásánál Rend Erzsébet, a margittai általános iskola fizikatanárnője is segédkezett. A könyvek felölelik a teljes gimnáziumi és középiskolai fizika tananyagot. Válogatásuk nagy körültekintéssel történt, ennek következtében a legkorszerűbb és legszélesebb körben használt magyarországi szakirodalom birtokába juthattunk. Nagy segítséget jelent ez azoknak a diákoknak, akik rendszeresen vesznek részt az anyaországi fizikaversenyeken, amelyek erdélyi szakaszát társaságunk szervezi (Vermes Miklós, Öveges József fizikaversenyek, Pattantyús Ábrahám technikatörténeti verseny). Ugyanakkor szélesebb rálátást biztosít az őket felkészítő tanárok számára is, akiknek más szempontból is segítségére lehet, hiszen közülük sokan részt vesznek a Magyarországon rendezett általános iskolai és középiskolai fizikatanári ankétokon. Ezúton is megköszönjük a támogatást, amely révén még szorosabbra fűzhetjük szakmai kapcsolatainkat.

Társ szervezetek rendezvényei

Magyar Tudomány Napja Előnap

– Tudományos Ülés –

A Magyar Természettudományi Egyesületek Szövetségének (MTESZ) Bács-Kiskun Megyei Szervezete és a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Szegedi Akadémiai Bizottsága szervezésében kerül sor 2003. október 30-án a kecskeméti Tudomány és Technika Házában a *Magyar Tudomány Napja Előnap* tudományos ülésre.

Az emlékülés célja: Magyarország ismert EU-s csatlakozását közvetlen megelőző időszakban áttekinteni a tudományos K+F tevékenység hazai helyzetét. Az EU-6 K+F keretprogram 2003. évi pályázati eredményeinek elemzése és előrettekintés a 2004-s évre. A nemzetközi és ezen belül a határon túli magyar tudományosság képviselőinek részvételi lehetőségét vizsgálni közös projekt megvalósításokban (kutatók bevonása, intézmények együttműködése).

Bővebb információk www.kecskemet.mtesz.hu/rendezv.html

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik:

Horváth Erika, Kovács Enikő, Matekovits Hajnalka, Pap Tünde, Prokop Zoltán, Tibád Zoltán

Cím:

Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút (Magyar u.) 116. sz.,

Postacím:

400750 Cluj, C.P. 1-140.

Tel./Fax:

0264-590825; 0264-594042; 0744-783237,

E-mail:

emt@emt.ro,

Honlap:

<http://www.emt.ro>

Bankszámlaszámok:

SV7971871300 /ROL – BRD Suc. Cluj
SV6401121300 /EUR – BRD Suc. Cluj
SV6715841300 /USD – BRD Suc. Cluj
2511.1-815.1 /ROL – BCR Suc. Cluj
2511.1-815.3 /USD – BCR Suc. Cluj